

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	7Sžo/28/2012
Identifikačné číslo spisu:	4011200841
Dátum vydania rozhodnutia:	14.08.2013
Meno a priezvisko:	JUDr. Elena Závadská
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2013:4011200841.2

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Eleny Závadskej a členiek senátu JUDr. Júlie Horskej a JUDr. Marianny Reiffovej, v právnej veci žalobcu: Ing. U. S., narodený XX. B. XXXX, bytom N., O. XXX/X, zastúpený JUDr. Vladimírom Lamačkom ml., advokátom so sídlom Nové Zámky, Hlavné námestie č. 7, proti žalovanému: Finančné riaditeľstvo Slovenskej republiky, Bratislava, Vázovova č. 2, ako právnenému nástupcovi Colného riaditeľstva Slovenskej republiky, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia z 20. septembra 2011, č. 28746/2011-1014, o náhrade za stratu na služobnom plate, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Nitre z 2. februára 2012, č.k. 15S/29/2011-66, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Nitre z 2. februára 2012, č.k. 15S/29/2011-66, p o t v r d z u j e .

Žalobca nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania.

Odôvodnenie

Krajský súd v Nitre rozsudkom z 2. februára 2012, č.k. 15S/29/2011-66, podľa § 250j ods. 2 písm. a) Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) zrušil rozhodnutie z 20. septembra 2011 číslo 28746/2011-1014 a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Žalobcovi nepriznal náhradu trov konania.

V odôvodnení uviedol, že žalovaný rozhodnutím z 20. septembra 2011 číslo 28746/2011-1014 potvrdil rozhodnutie riaditeľa Colného úradu Nitra z 21. júna 2010 číslo 23285/2010-6134, ktorým žalobcovi, bývalému colníkovi, od 1. júla 2010 zastavil výplatu náhrady za stratu na služobnom plate. Súčasne odvolanie žalobcu proti rozhodnutiu Colného úradu Nitra zamietol. Súd prvého stupňa ďalej zistil, že žalobca utrpel 24. septembra 1999 služobný úraz, do 31. decembra 2003 bol poberateľom čiastočne invalidného výsluhového dôchodku a od 1. januára 2004 poberal invalidný výsluhový dôchodok, ktorý sa každoročne zvyšoval valorizovaním. Súčasne bol žalobca poberateľom náhrady za stratu na služobnom plate podľa § 20 ods. 1, bod 3. zákona č. 328/2002 Z.z. o sociálnom zabezpečení policajtov a vojakov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 328/2002 Z.z.“). Krajský súd sa nestotožnil s názorom žalovaného, podľa ktorého zmena výšky vyplácaného invalidného výsluhového dôchodku jeho valorizovaním je podstatnou zmenou pomerov podľa § 28 ods. 1 zákona č. 328/2002

Z.z., ktorá potom ovplyvňuje výšku vyplácanej náhrady za stratu na služobnom plate. Podľa názoru krajského súdu pojem uvedený v cit. zákone „podstatná zmena pomerov poškodeného“ predstavuje výnimočné situácie, za ktoré však nepovažuje zmenu výšky invalidného výsluhového dôchodku z dôvodu jeho valorizácie. Uviedol, že iný výklad tejto právnej situácie by poškodzoval práva žalobcu na riadne odškodnenie jeho služobného platu. Krajský súd dospel k záveru, že žalovaný preskúmaným rozhodnutím nesprávne právne vec posúdil.

O náhrade trov konania rozhodol súd prvého stupňa s poukazom na ustanovenie § 250k ods. 1 OSP s tým, že úspešný žalobca má právo na náhradu trov konania. V konaní ich náhradu neuplatnil, preto mu náhradu nepriznal.

Proti rozsudku krajského súdu podal žalovaný odvolanie. Namietal, že rozsudok krajského súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, je zmätočný a nie je riadne odôvodnený. Uviedol, že výška invalidného výsluhového dôchodku bola rozhodná pre úpravu výšky náhrady za stratu na služobnom plate vzhľadom na znenie zákona č. 328/2002 Z.z. v čase tejto náhrady. Zmena výšky vyplácaného invalidného výsluhového dôchodku v dôsledku valorizácie dôchodku u náhrad za stratu na služobnom plate priznaných od 1. júla 2002 sa pokladá podľa § 28 ods. 1 zákona č. 328/2002 Z.z. za podstatnú zmenu pomerov poškodeného. Žalobcovi rozhodnutím z 21. februára 2006 bola priznaná od 17. januára 2006 podľa § 21 ods. 1 cit. zákona náhrada za stratu na služobnom plate vo výške 5 194 Sk mesačne a rozhodnutím zo 17. januára 2006 bol žalobcovi priznaný s účinnosťou od 1. novembra 2005 invalidný výsluhový dôchodok v sume 20 129 Sk (668,17 €) mesačne a od 1. júna 2010 bol žalobcovi zvýšený invalidný výsluhový dôchodok na sumu 859,27 € mesačne. V dôsledku skutočnosti, že náhrada na služobnom plate tvorí rozdiel medzi invalidným výsluhovým dôchodkom, príjmom zo zárobkovej činnosti a služobným príjmom, ktorý colník poberal v rozhodnom období, na akúkoľvek zmenu vo výške vyplácaného invalidného výsluhového dôchodku sa musí prihliadať, pretože v opačnom prípade by náhrada na služobnom plate netvorila rozdiel medzi služobným platom a invalidným výsluhovým dôchodkom, ale vyplácala by sa suma vyššia. Žiadal, aby odvolací súd zmenil rozsudok súdu prvého stupňa tak, že žalobu zamietne.

Žalovaný vo vyjadrení k odvolaniu žiadal napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa potvrdiť ako vecne správny. Podľa jeho názoru predmetné zvýšenie invalidného výsluhového dôchodku nie je rozhodnou skutočnosťou, ktorá ovplyvňuje výšku vyplácanej náhrady za stratu na služobnom plate.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP v spojení s § 250s OSP) bez nariadenia pojednávania v súlade s § 250l ods. 2 v spojení s § 250ja ods. 2 OSP preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo a dospel k záveru, že odvolaniu žalovaného nie je možné vyhovieť.

Podľa § 21 ods. 1 písm. a/ bod 3 zákona č. 328/2002 Z.z. o sociálnom zabezpečení policajtov a vojakov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, náhrada za stratu na služobnom plate sa poskytuje v takej výške, aby sa náhrada spolu s invalidným výsluhovým dôchodkom rovnala služobnému platu colníka dosahovaným pred skončením služobného pomeru.

Najvyšší súd Slovenskej republiky zistil, že v prejednávanej veci súd prvého stupňa v dostatočnom rozsahu zistil skutočný stav veci, a preto odvolací súd v celom rozsahu naň poukazuje.

Predmetom preskúmania zákonnosti podľa piatej časti druhej hlavy OSP je rozhodnutie žalovaného z 29. septembra 2010, ktorým potvrdil rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu z 21. júna 2010 o zastavení výplaty náhrady za stratu na zárobku na služobnom plate od 1. júla 2010.

Podľa odôvodnenia preskúmaného rozhodnutia žalobcovi sa od 1. júla 2010 vypláca invalidný výsluhový dôchodok v sume 859,27 € mesačne, pričom čistý služobný plat žalobcu, z ktorého sa náhrada za stratu na služobnom plate k 1. novembru 2005 vypočítala, predstavoval k 1. júlu 2008 sumu vo výške 25 323 Sk mesačne, t.j. 840,57 € (prepočtom konverzným kurzom 30,1260). Náhrada za stratu na služobnom plate sa s účinnosťou od 1. júla 2010 vypočítala tak, že od sumy čistého

služobného platu vo výške 840,57 € sa odpočítala suma invalidného výsluhového dôchodku zvýšeného od 1. júla 2009 na sumu 859,27 € (mesačne) a výsledná suma predstavovala 18,70 €.

Z obsahu administratívneho spisu žalovaného vyplýva, že žalovaný rozhodnutím z 21. februára 2006 č. 4293/2006-6134 podľa § 21 ods. 1 zákona č. 328/2002 Z.z. priznal žalobcovi náhrada za stratu na služobnom plate v sume 5 194 Sk s účinnosťou od 1. novembra 2005 ktorá predstavovala rozdiel medzi výškou čistého služobného príjmu za mesiac september 2005 vo výške 25 323 Sk a výškou invalidného výsluhového dôchodku 20 129 Sk.

Účelom dávky nemocenského úrazového zabezpečenia, náhrady za stratu na služobnom plate podľa § 20 ods. 1 písm. a) bod 3 cit. zákona, je vyrovnanie rozdielov medzi služobným platom, ktorý bol poberaný pred skončením služobného pomeru a výškou invalidného výsluhového dôchodku.

Ak sa podstatne zmenia pomery poškodeného, ktoré boli rozhodujúce pre určenie výšky náhrady škody, možno vydať nové rozhodnutie vo veci (§ 28 ods. 1 zákona č. 328/2002 Z.z. v znení platnom v čase vydania preskúmavaného rozhodnutia do 30. apríla 2013).

Pre určenie výšky náhrady za stratu na služobnom plate bola rozhodujúca suma invalidného dôchodku, ktorá vyplývala z ustanovení § 38 a nasl. zákona č. 328/2002 Z.z. a suma služobného platu, ktorý dosiahol žalobca pred skončením služobného pomeru z dôvodu vzniku invalidity a poberania invalidného dôchodku.

Spornou skutočnosťou v prejednávanej veci sa stal pojem "podstatná zmena pomerov poškodeného, ktoré boli rozhodujúce pre určenie výšky náhrady škody". Zákon č. 328/2002 Z.z. v znení platnom do 30. apríla 2012 (t.j. v čase vydania preskúmavaného rozhodnutia) nevysvetľoval bližšie uvedený pojem.

Podľa názoru odvolacieho súdu z dikcie § 28 ods. 1 zákona č. 328/2002 Z.z. nepochybne vyplýva, že k podstatnej zmene pomerov u žalobcu by došlo len vtedy, ak táto zmena priamo súvisí s osobou poškodeného, že vznikla z dôvodu na strane žalobcu, resp. bola zapríčinená priamo žalobcom (napríklad zmenou jeho zdravotného stavu, priznanie starobného dôchodku a pod., ktoré majú vplyv na výšku sumy resp. poberanie invalidného dôchodku).

Názor žalovaného, že pri výške náhrady za stratu na služobnom plate treba prihliadať na akúkoľvek zmenu vo výške vyplácaného služobného výsluhového dôchodku sa javí za nesprávny, pretože tento názor je v rozpore s vyššie uvedeným ustanovením, ktorý pokladá za dôvod vydať nové rozhodnutie vo veci len v prípade podstatnej zmeny pomerov.

V prejednávanej veci k zmene výšky invalidného dôchodku nedošlo z dôvodu zmeny pomerov na strane žalobcu, pretože jeho invalidný dôchodok bol zvýšený s účinnosťou od 1. júla 2010 v dôsledku valorizácie tejto dôchodkovej dávky vyplývajúcej z § 68 ods. 1 písm. a) zákona č. 328/2002 Z.z. v znení platnom do 31. decembra 2010, ktorá nie je zvýšením dôchodkovej dávky, ale len zachovaním jej reálnej výšky vzhľadom na rast cien, infláciu a pod. Nemožno hovoriť ani o podstatnej zmene pomerov poškodeného dosiahnutím vyššieho dôchodku, lebo suma invalidného dôchodku získaná valorizáciou predstavovala len 2,3 % z mesačnej sumy dávky, t.j. 19,32 € a za zvýšenie dôchodku (nad rámec valorizácie) ju označovať nemožno.

Zmena sumy vyplácaného invalidného výsluhového dôchodku z dôvodu jeho zákonného zvýšenia v zmysle § 68 cit. zákona odvolací súd nepokladá za podstatnú zmenu pomerov poškodeného, ktoré boli rozhodujúce pre určenie výšky náhrady škody. Odvolací súd zastáva názor, že aj obsah dôvodovej správy k bodu 27 k § 28 zákona č. 80/2013 Z.z. vymedzuje len skutočnosť, že na výšku náhrady nemá vplyv zmena výšky služobného platu, ku ktorej došlo napr. v dôsledku zmeny v platovom zaradení ale otázkou valorizácie platu alebo priznanej náhrady sa nezaoberá.

Najvyšší Súd Slovenskej republiky z uvedeného dôvodu rozsudok Krajského súdu v Nitre z 2. februára

2012, č.k. 15S/29/2011-66, potvrdil ako vecne správny podľa 250ja ods. 3 druhá veta OSP v spojení s § 219 ods. 2 OSP.

Žalobca bol v odvolacom konaní úspešný, a preto má právo na náhradu trov odvolacieho konanie (§ 250k OSP v spojení s § 224 ods. 1, § 142 ods. 1 a). Žalobca v odvolacom konaní náhradu trov konania nevyčísľil a s výnimkou trov právneho zastúpenia iné trovy zo spisu nevyplývajú (§ 151 ods. 2 OSP) a preto odvolací súd žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.